

คณิตศาสตร์ ป.6

พร้อมสอบเข้า ม.1 & O-NET **มั่นใจเต็ม 100**

ทบทวนเนื้อหาคณิตศาสตร์ ป.6 ในแบบเข้มข้น สูตรและเทคนิคต่างๆ ที่ต้องจำ เพื่อเตรียมสอบปลายภาค สอบ O-NET และสอบเข้า ม.1 เก็บรายละเอียดที่จะออกสอบครบทุกเรื่อง พร้อมตัวอย่างข้อสอบ ให้ฝึกฝนก่อนสอบจริง

จดจำง่าย

โพกัสตรงประเด็น

มีตัวอย่างข้อสอบ

สารบัญ

บทที่ 1 จำนวนนับ และการบวก ลบ คูณ หาร	1
จำนวนนับ	1
สิ่งที่ไม่ใช่จำนวนนับ	1
◇ ค่าประจำหลัก	2
★ สรุป : ค่าประจำหลัก	2
◇ การอ่านค่าตัวเลข	3
◇ การเขียนจำนวนในรูปกระจาย	3
ค่าประมาณของจำนวนนับ	4
◇ วิธีการประมาณค่า	4
★ สรุป : ค่าประมาณของจำนวนนับ	4
สมบัติของจำนวนนับ	5
◇ สมบัติการสลับที่	5
◇ สมบัติการเปลี่ยนหมู่	5
◇ สมบัติการแจกแจง	6
★ สรุป : สมบัติของจำนวนนับ	6
ลำดับการคำนวณ	7
โจทย์ปัญหาหระคน	8
การแก้ปัญหาแบบรูปและความสัมพันธ์	8

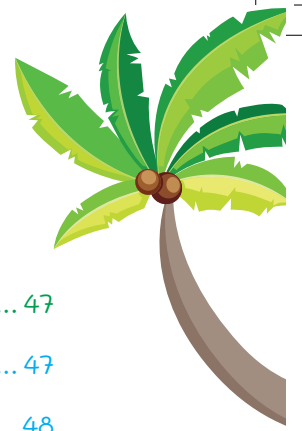
บทที่ 2 ตัวประกอบของจำนวนนับ.....	13
จำนวนเฉพาะ.....	13
ตัวประกอบ.....	13
◇ ตัวประกอบร่วม.....	14
ตัวประกอบเฉพาะ.....	14
◇ การแยกตัวประกอบ.....	14
◇ การหาตัวประกอบเฉพาะ.....	14
ตัวหารร่วมมาก (ห.ร.ม.).....	15
★ สรุป : การหาตัวหารร่วมมาก.....	15
◇ 1. หาตัวประกอบร่วม ตัวที่มากที่สุด.....	16
◇ 2. ใช้การแยกตัวประกอบ.....	16
◇ 3. ใช้การหารสั้น.....	17
ตัวคูณร่วมน้อย (ค.ร.น.).....	18
★ สรุป : การหาตัวคูณร่วมน้อย.....	18
◇ 1. คูณไปเรื่อยๆ จนพบตัวร่วมที่น้อยที่สุด.....	18
◇ 2. ใช้การแยกตัวประกอบ.....	19
◇ 3. ใช้การหารสั้น.....	19
โจทย์ปัญหา ห.ร.ม. และ ค.ร.น.....	20
◇ โจทย์ปัญหา ห.ร.ม. และ ค.ร.น. กรณีหารลงตัว.....	21
◇ โจทย์ปัญหา ห.ร.ม. และ ค.ร.น. กรณีหารเหลือเศษ.....	24
ความสัมพันธ์ของ ห.ร.ม. และ ค.ร.น.....	28

บทที่ 3 เศษส่วน และการบวก การลบ การคูณ การหาร.....	31
เศษส่วน	31
รูปแบบของเศษส่วน	32
การแปลงเศษเกินและจำนวนคละ.....	32
◇ การแปลงเศษเกินเป็นจำนวนคละ.....	32
◇ การแปลงจำนวนคละเป็นเศษเกิน.....	33
การหาเศษส่วนอย่างต่ำ	34
◇ 1. หารทั้งเศษและส่วน.....	34
◇ 2. นำเศษและส่วนไปหา ห.ร.ม.....	34
การหาเศษส่วนที่เท่ากัน.....	35
◇ คูณกับเศษส่วนที่มีค่าน้อย.....	35
◇ หารกับเศษส่วนที่มีค่ามาก.....	36
การเปรียบเทียบเศษส่วน.....	36
◇ การคูณไขว้	36
◇ ทำตัวส่วนให้เท่ากัน	37
การบวกและลบเศษส่วน.....	38
◇ การบวกเศษส่วน	38
◇ การลบเศษส่วน	39
การคูณเศษส่วน	41
การหารเศษส่วน.....	42
การบวก ลบ คูณ หารระคน	44
การคำนวณเศษส่วนซ้อน.....	45

โจทย์ปัญหาเศษส่วน.....	47
✧ โจทย์ปัญหาเศษส่วนพื้นฐาน	47
✧ โจทย์ปัญหาเศษส่วนที่มีการบอกปริมาณทั้งหมด	48
✧ โจทย์ปัญหาเศษส่วนที่มีการถามปริมาณทั้งหมด	49

บทที่ 4 ทศนิยม และการบวก การลบ การคูณ การหาร.....51

ทศนิยม	51
การอ่านทศนิยม	51
ค่าประจำหลักของทศนิยม	53
การเปรียบเทียบทศนิยม	55
การประมาณค่าทศนิยม	55
★ สรุป : การประมาณค่าทศนิยม.....	56
การเปลี่ยนทศนิยมเป็นเศษส่วน	57
การเปลี่ยนเศษส่วนเป็นทศนิยม	58
การบวกและลบทศนิยม	59
การคูณทศนิยม	59
การหารทศนิยม.....	61
✧ การหารทศนิยมกับจำนวนนับ.....	61
✧ การหารทศนิยมกับทศนิยม	61
การบวก ลบ คูณ หาร	62
โจทย์ปัญหาทศนิยม.....	63

บทที่ 5 พื้นฐานของเรขาคณิต มุม และเส้นขนาน 65

ส่วนประกอบของรูปเรขาคณิต 65

◇ จุด 65

◇ เส้นตรง 65

◇ ส่วนของเส้นตรง 66

◇ รังสี 66

◇ มุม 66

ชนิดของมุม 67

◇ มุมแหลม 67

◇ มุมฉาก 67

◇ มุมป้าน 67

◇ มุมตรง 68

◇ มุมกลับ 68

มุมของรูปเรขาคณิต 69

รูปสามเหลี่ยม 69

◇ รูปสามเหลี่ยมด้านเท่า 69

◇ รูปสามเหลี่ยมหน้าจั่ว 69

◇ รูปสามเหลี่ยมมุมฉาก 69

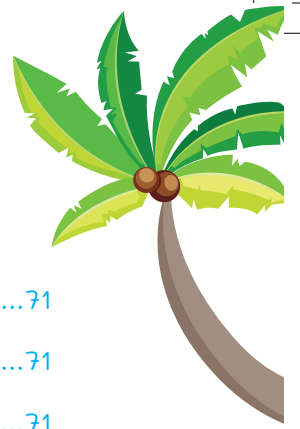
รูปสี่เหลี่ยม 70

◇ รูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส 70

◇ รูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า 71

◇ รูปสี่เหลี่ยมขนมเปียกปูน 71

◇ รูปสี่เหลี่ยมด้านขนาน	71
◇ รูปสี่เหลี่ยมรูปว่าว	71
◇ รูปสี่เหลี่ยมคางหมู	71
รูปห้าเหลี่ยม	73
รูปหกเหลี่ยม	73
รูป n เหลี่ยม	73
วงกลม	73
★ สรุป : มุมของรูปเรขาคณิต	74
เส้นขนาน	75
◇ มุมที่เกิดจากเส้นตัดเส้นขนาน	75
◇ สมบัติของเส้นขนาน (ออกสอบบ่อย)	76
★ สรุป : เทคนิคการจำสมบัติของเส้นขนาน	77

บทที่ 6 สมการและการแก้สมการ

สมการคืออะไร	79
สมการที่เป็นจริง	79
สมการที่มีตัวไม่ทราบค่า	79
การแก้สมการ	80
◇ สมการอย่างง่าย	80
★ การแก้สมการอย่างง่าย	80
★ การตรวจความถูกต้องของคำตอบ	81

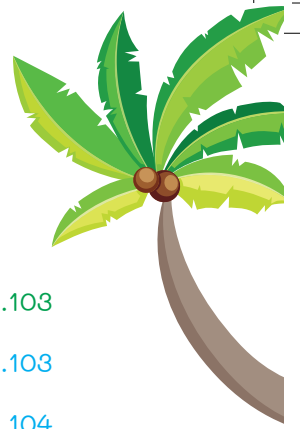

◇ สมการซับซ้อน.....	82
★ การแก้สมการด้วยวิธีย้อนกลับ	82
◇ สมการที่มีตัวแปรหลายตำแหน่ง.....	83
★ การแก้สมการที่มีตัวแปรหลายตำแหน่ง	84
การแก้โจทย์ปัญหาด้วยสมการ	86

บทที่ 7 พื้นที่และเส้นรอบรูป สามเหลี่ยม สี่เหลี่ยม และวงกลม91

รูปสามเหลี่ยม.....	91
◇ ชนิดของรูปสามเหลี่ยม แบ่งตามความยาวของด้าน.....	91
◇ ส่วนประกอบของรูปสามเหลี่ยม.....	92
◇ การหาความยาวรอบรูปของรูปสามเหลี่ยม	93
◇ การหาพื้นที่ของรูปสามเหลี่ยม.....	94
รูปสี่เหลี่ยม.....	95
◇ การหาความยาวรอบรูปของรูปสี่เหลี่ยม	95
◇ การหาพื้นที่ของรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส.....	96
◇ การหาพื้นที่ของรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า.....	97
◇ การหาพื้นที่ของรูปสี่เหลี่ยมขนมเปียกปูน	97
◇ การหาพื้นที่ของรูปสี่เหลี่ยมด้านขนาน.....	98
◇ การหาพื้นที่ของรูปสี่เหลี่ยมคางหมู.....	99
◇ การหาพื้นที่ของรูปสี่เหลี่ยมรูปว่าว.....	100
◇ การหาพื้นที่ของรูปสี่เหลี่ยมใดๆ.....	102

วงกลม	103
✧ ส่วนประกอบของวงกลม	103
✧ การหาความยาวรอบรูปของเส้นรอบวง	104
✧ การหาพื้นที่ของวงกลม	104
โจทย์ปัญหารูปสามเหลี่ยม สี่เหลี่ยม และวงกลม	106

บทที่ 8 รูปเรขาคณิตสามมิติ..... 109

ปริซึม	109
✧ การหาปริมาตรของปริซึม	111
พีระมิด	112
✧ การหาปริมาตรของพีระมิด	114
ทรงกระบอก	115
✧ การหาปริมาตรของทรงกระบอก	115
กรวย.....	116
✧ การหาปริมาตรของกรวย.....	117
ทรงกลม	118
✧ การหาปริมาตรของทรงกลม	118
โจทย์ปัญหาปริมาตรและพื้นที่ผิวของรูปเรขาคณิตสามมิติ	119
★ สรุป : สูตรปริมาตรรูปเรขาคณิตสามมิติ	120

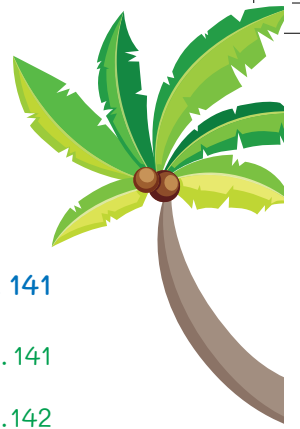

บทที่ 9 เวลา	121
หน่วยของเวลา.....	121
การบอกเวลาด้วยนาฬิกา	121
โจทย์ปัญหาเกี่ยวกับเวลา	122

บทที่ 10 การชั่ง การตวง และการวัด	125
การชั่ง	125
การตวง.....	126
การวัด.....	127
★ ต้องจำและต้องทำ : เปลี่ยนหน่วยก่อนคำนวณ.....	127
★ สรุป : การชั่ง การตวง และการวัด	128

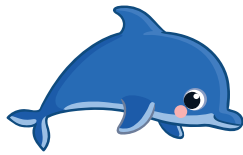
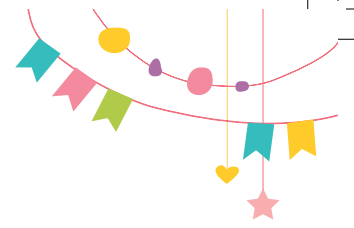
บทที่ 11 สถิติและความน่าจะเป็นเบื้องต้น	129
สถิติ	129
แผนภูมิแท่ง.....	129
แผนภูมิแท่งเปรียบเทียบ	132
แผนภูมิรูปภาพ	134
กราฟเส้น	135
กราฟเส้นเปรียบเทียบ	136
แผนภูมิรูปวงกลม	137
ความน่าจะเป็นเบื้องต้น	139

บทที่ 12 บทประยุกต์	141
บัญญัติไตรยางค์	141
ร้อยละหรือเปอร์เซ็นต์	142
โจทย์ปัญหาร้อยละหรือเปอร์เซ็นต์	143
◇ โจทย์ปัญหาทั่วไป	143
◇ โจทย์ปัญหาการซื้อขายอย่างง่าย	144
★ คำที่เกี่ยวข้องกับการซื้อขาย	144
◇ โจทย์ปัญหาการซื้อขายนี้น้อยกว่า 1 ขั้นตอน	146
◇ โจทย์ปัญหาการซื้อขายที่ต้องการทราบว่าได้กำไร หรือขาดทุนร้อยละเท่าไร	148
◇ โจทย์ปัญหาการลดราคา	150
◇ โจทย์ปัญหาการซื้อขายที่ต้องการทราบว่าได้ลดราคาร้อยละเท่าไร	151
โจทย์ปัญหาการฝากเงินและการกู้เงิน	153
◇ ดอกเบี้ยเงินฝาก	153
◇ ดอกเบี้ยเงินกู้	154
◇ เงินปันผล	155
แนวข้อสอบเข้าระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1.....	157
เฉลย	161

ลำดับการคำนวณ

- ★ ถ้ามีวงเล็บ ให้คิดเลขในวงเล็บก่อน
- ★ ถ้าไม่มีวงเล็บ ให้เริ่มคิดจากซ้ายไปขวา หรือเริ่มคิดจากเครื่องหมายคำนวณ ดังนี้ เริ่มคิดจากเลขยกกำลัง ตามด้วยการคูณหรือการหาร แล้วตามด้วยการบวกหรือการลบ

ตัวอย่าง $343 \times 3 + (469 - 175) \div 6 = 343 \times 3 + 294 \div 6$
 $= 1,029 + 49$
 $= 1,078$

ง่าย ๆ

วงเล็บ → เลขยกกำลัง → การคูณหรือการหาร → การบวกหรือการลบ
 (คิดจากซ้ายไปขวาเสมอ)

ตัวอย่างข้อสอบ

1. $3 + 3 \times 3 - 3$ ได้ผลลัพธ์เท่ากับเท่าไร

ก. 15

ข. 9

ค. 21

ง. 6

เฉลย 1. ข.

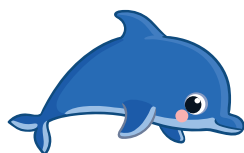

ตัวประกอบร่วม

เรียกอีกอย่างว่า ตัวหารร่วม คือ จำนวนที่หารจำนวนนับตั้งแต่ 2 จำนวนขึ้นไปได้ลงตัว โดย 1 จะเป็นตัวหารร่วมของจำนวนนับทุกจำนวน

ตัวอย่าง การหาตัวประกอบร่วมของ 12 และ 28 (หาตัวประกอบของแต่ละจำนวนก่อน)
ตัวประกอบของ 12 ได้แก่ 1, 2, 3, 4, 6 และ 12
ตัวประกอบของ 28 ได้แก่ 1, 2, 4, 7, 14 และ 28
ดังนั้น ตัวหารร่วมหรือตัวประกอบร่วมของ 12 และ 28 ได้แก่ 1, 2 และ 4

ตัวประกอบเฉพาะ

ตัวประกอบที่เป็นจำนวนเฉพาะ

การแยกตัวประกอบ

คือ การเขียนในรูปการคูณของตัวประกอบเฉพาะ เช่น การแยกตัวประกอบของ $12 = 2 \times 2 \times 3$

การหาตัวประกอบเฉพาะ

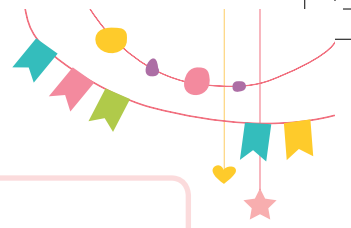
ใช้การหารสั้นด้วยจำนวนเฉพาะไปเรื่อยๆ และหยุดเมื่อได้ผลหารเป็นจำนวนเฉพาะ ตัวหารและผลหารที่ไม่ซ้ำกัน คือ ตัวประกอบเฉพาะ

ตัวอย่าง การหาตัวประกอบเฉพาะของ 350

$$\begin{array}{r} 7 \overline{)350} \\ \underline{245} \\ 105 \\ \underline{105} \\ 0 \end{array}$$

ดังนั้น ตัวประกอบเฉพาะของ 350 ได้แก่ 2, 5 และ 7

ตัวอย่างข้อสอบ

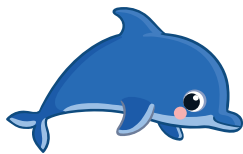
1. จำนวนที่มากที่สุดเมื่อนำไปหาร 1,480 เหลือเศษ 17 และนำไปหาร 2,018 เหลือเศษ 23 คือข้อใด
ก. 111	ข. 122
ค. 133	ง. 144

เฉลย

1. ตอบ ค.

วิธีคิด

จำนวนที่มากที่สุดเมื่อนำไปหาร 1,480 เหลือเศษ 17
 นำไปหาร 2,018 เหลือเศษ 23
 $1,480 - 17 = 1,463$ แยกตัวประกอบได้ 11×133
 $2,018 - 23 = 1,995$ แยกตัวประกอบได้ 15×133
 ดังนั้น จำนวนที่มากที่สุด คือ 133

ตัวหารร่วมมาก (ห.ร.ม.)

ตัวประกอบร่วมที่มากที่สุดเพียงตัวเดียว

สรุป : การหาตัวหารร่วมมาก

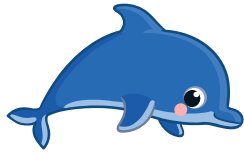
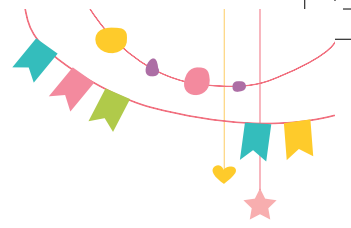
การหาตัวหารร่วมมาก มี 3 วิธี

1. ใช้การหาตัวประกอบร่วมตัวที่มากที่สุด

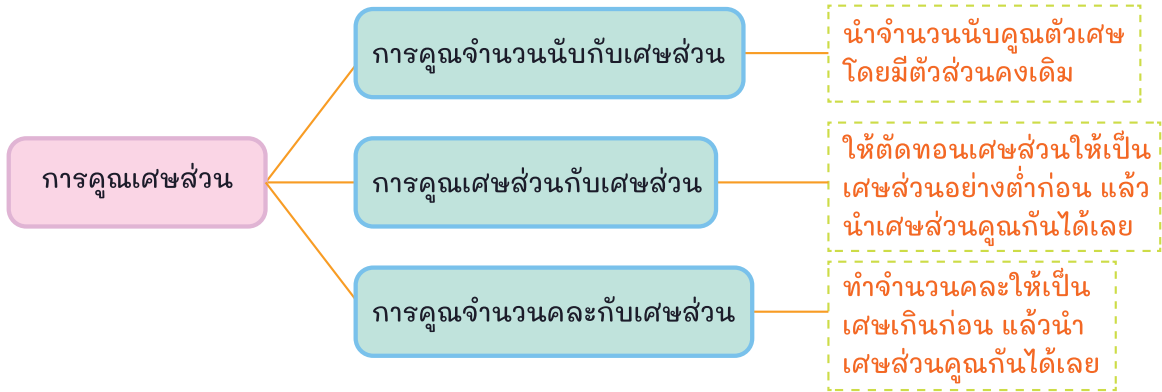
2. ใช้การแยกตัวประกอบ แล้วจับตัวเลขที่เหมือนกันมาคูณกัน

3. ใช้การหารสั้น แล้วเอาตัวหารทั้งหมดมาคูณกัน

การคูณ เศษส่วน

ตัวอย่าง จงหาผลคูณของ $2\frac{4}{5} \times \frac{15}{28}$

วิธีทำ แปลงจำนวนคละเป็นเศษเกิน $2\frac{4}{5} = \frac{14}{5}$

$$\begin{aligned}
 \text{จะได้ } 2\frac{4}{5} \times \frac{15}{28} &= \frac{14}{5} \times \frac{15}{28} \\
 &= \frac{\cancel{14}^1}{5} \times \frac{\cancel{15}_3}{\cancel{28}_2} \quad (\text{ตัดทอนโดยหารด้วย } 5) \\
 &\quad \quad \quad (\text{ตัดทอนโดยหารด้วย } 14) \\
 &= \frac{1}{1} \times \frac{3}{2} \\
 &= \frac{3}{2} \\
 &= 1\frac{1}{2}
 \end{aligned}$$

ตอบ ดังนั้น $2\frac{4}{5} \times \frac{15}{28} = 1\frac{1}{2}$

ตัวอย่างข้อสอบ

1. $\frac{609}{12}$ มีค่าเป็นกี่เท่าของ $7\frac{3}{4} + 9\frac{4}{6}$

ก. $\frac{1}{12}$

ข. 2

ค. $\frac{203}{12}$

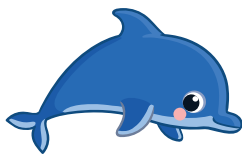
ง. 3

เฉลย

1. ตอบ ง.

วิธีคิด $7\frac{3}{4} + 9\frac{4}{6} = \frac{31}{4} + \frac{55}{6} = (\frac{31}{4} \times \frac{3}{3}) + (\frac{55}{6} \times \frac{2}{2}) = \frac{93}{12} + \frac{110}{12} = \frac{203}{12}$

นำ $\frac{609}{12}$ มาหารกับ $\frac{203}{12}$ จะได้ $\frac{609}{12} \times \frac{12}{203} = 3$

การหาร เศษส่วน

★ การหารเศษส่วน ให้เปลี่ยนเครื่องหมายหารเป็นคูณ แล้วนำตัวหารมากลับเศษเป็นส่วน แล้วนำเศษส่วนมาคูณกัน

ตัวอย่าง จงหาผลหารของ $4\frac{2}{7} \div 3\frac{3}{5}$

วิธีทำ แปลงจำนวนคละเป็นเศษเกิน

$$4\frac{2}{7} = \frac{30}{7} \quad 3\frac{3}{5} = \frac{18}{5}$$

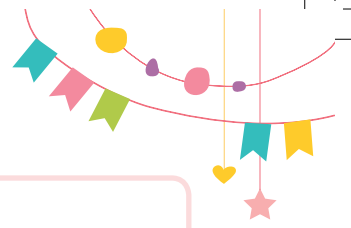
จะได้ $4\frac{2}{7} \div 3\frac{3}{5} = \frac{30}{7} \div \frac{18}{5}$

$$= \frac{30}{7} \times \frac{5}{18}$$

$$= \frac{5}{7} \times \frac{5}{3} = \frac{25}{21} = 1\frac{4}{21}$$

ตอบ ดังนั้น $4\frac{2}{7} \div 3\frac{3}{5} = 1\frac{4}{21}$

ตัวอย่างข้อสอบ

1. กำหนดให้ $x = \frac{4 + \frac{1}{2}}{\frac{1}{1 + \frac{1}{3}}}$, $y = \frac{1 + \frac{3}{5}}{1 + \frac{1}{1 + \frac{2}{3}}}$, $z = 1 \div \frac{1}{1 \div \frac{1}{8}}$ ข้อใดเรียงลำดับจากน้อยไปหามาก

ก. $x y z$ ข. $x z y$ ค. $y z x$ ง. $y x z$

เฉลย

1. ตอบ ง.

วิธีคิด

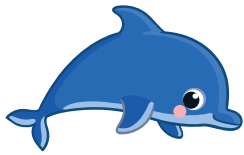
$$x = \frac{4 + \frac{1}{2}}{\frac{1}{1 + \frac{1}{3}}} = \frac{4 + \frac{1}{2}}{\frac{3 + 1}{3}} = \frac{4 + \frac{1}{2}}{\frac{4}{3}} = \frac{4 + \frac{1}{2}}{1 \times \frac{3}{4}} = \frac{4 + \frac{1}{2}}{\frac{3}{4}} = \frac{4 + \frac{1}{2}}{\frac{3}{4}} = \frac{8 + 1}{2} = \frac{9}{2} = \frac{9}{2} \times \frac{4}{3} = 6$$

$$y = \frac{1 + \frac{3}{5}}{1 + \frac{1}{1 + \frac{2}{3}}} = \frac{1 + \frac{3}{5}}{1 + \frac{1}{\frac{3 + 2}{3}}} = \frac{1 + \frac{3}{5}}{1 + \frac{1}{\frac{5}{3}}} = \frac{1 + \frac{3}{5}}{1 + \left(1 \times \frac{3}{5}\right)} = \frac{1 + \frac{3}{5}}{1 + \frac{3}{5}} = \frac{\frac{5 + 3}{5}}{\frac{5 + 3}{5}} = \frac{\frac{8}{5}}{\frac{8}{5}} = \frac{8}{5} \times \frac{5}{8} = 1$$

$$z = 1 \div \frac{1}{1 \div \frac{1}{8}} = 1 \div \frac{1}{1 \div \frac{1}{8}} = 1 \div \frac{1}{1 \times 8} = 1 \times 8 = 8$$

$x = 6$, $y = 1$, $z = 8$ ดังนั้น จำนวนทั้งสามเรียงลำดับจากน้อยไปหามากได้เป็น $y x z$

การบวก ลบ คูณ หารระคน

- ★ เริ่มคำนวณจากการเปลี่ยนจำนวนคละเป็นเศษเกิน แล้วคิดเลขในวงเล็บ ถ้าไม่มีวงเล็บ ให้เริ่มคิดจากซ้ายไปขวา
- ★ ถ้ามีการคูณหรือการหารให้คิดการคูณหรือการหารก่อน แล้วตามด้วยการบวกหรือการลบ คิดจากซ้ายไปขวาเสมอ

ต้องจำ ลำดับการคำนวณ

จำนวนคละ → วงเล็บ → การคูณหรือการหาร → การบวกหรือการลบ
คิดจากซ้ายไปขวาเสมอ

ตัวอย่าง จงหามลลัพท์ของ $(4\frac{2}{7} \times (2\frac{3}{5} + 1\frac{4}{6})) \div \frac{18}{21}$

วิธีทำ

$$\begin{aligned}
 (4\frac{2}{7} \times (2\frac{3}{5} + 1\frac{4}{6})) \div \frac{18}{21} &= (\frac{30}{7} \times (\frac{13}{5} + \frac{10}{6})) \div \frac{18}{21} \\
 &= (\frac{30}{7} \times ((\frac{13 \times 6}{5 \times 6}) + (\frac{10 \times 5}{6 \times 5}))) \div \frac{18}{21} \\
 &= (\frac{30}{7} \times (\frac{78}{30} + \frac{50}{30})) \div \frac{18}{21} \quad (\text{ตัดทอนโดยหารด้วย 30}) \\
 &= (\frac{30}{7} \times \frac{128}{30}) \div \frac{18}{21} \\
 &= \frac{128}{7} \div \frac{18}{21} \\
 &= \frac{128}{7} \times \frac{21}{18} \quad (\text{ตัดทอนโดยหารด้วย 7, 2 และ 3}) \\
 &= \frac{64}{1} \times \frac{1}{3} \\
 &= \frac{64}{3} \\
 &= 21\frac{1}{3}
 \end{aligned}$$

ตอบ

$$21\frac{1}{3}$$

สมบัติของเส้นขนาน (ออกสอบบ่อย)

สมบัติของเส้นขนาน	มุม	หลักการจำ
มุมแย้งจะมีขนาดเท่ากัน	$\hat{1} = \hat{3}$ $\hat{4} = \hat{6}$	ตัว Z
มุมตรงข้ามกันจะมีขนาดเท่ากัน	$\hat{1} = \hat{3}$ $\hat{2} = \hat{4}$ $\hat{5} = \hat{7}$ $\hat{6} = \hat{8}$	ตัว X
มุมสมนัยกันจะมีขนาดเท่ากัน (มุมสมนัย คือ มุมที่อยู่ในระดับหรือตำแหน่งเดียวกัน)	$\hat{1} = \hat{5}$ $\hat{2} = \hat{6}$ $\hat{3} = \hat{7}$ $\hat{4} = \hat{8}$	ตัว F
มุมภายในที่อยู่ข้างเดียวกันของเส้นตัด รวมกันได้ 180°	$\hat{4} + \hat{5} = 180^\circ$ $\hat{3} + \hat{6} = 180^\circ$	ตัว C

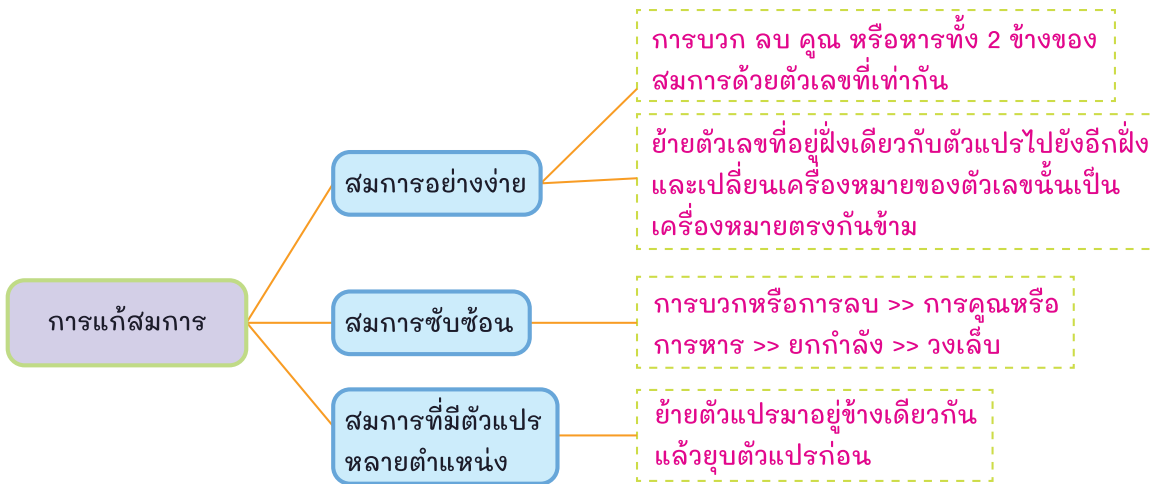
Easy Note คณิตศาสตร์ ป.6 พร้อมสอบเข้า ม.1 & O-NET มั่นใจเต็ม 100

การแก้สมการ

การแก้สมการเป็นการหาคำตอบของสมการหรือค่าของตัวแปรที่ทำให้สมการเป็นจริง

สมการอย่างง่าย

เป็นสมการที่มีการบวก ลบ คูณ หรือหารแค่ขั้นตอนเดียว ไม่มีความซับซ้อน

ตัวอย่าง $พ - 75 = 31$
 $12 \div บ = 4$

การแก้สมการอย่างง่าย

การแก้สมการอย่างง่าย ใช้สมบัติการเท่ากันของการบวก การลบ การคูณ และการหาร โดยการบวก ลบ คูณ หรือหารทั้ง 2 ข้างของสมการด้วยตัวเลขที่เท่ากัน เพื่อให้เกิดความสมดุล

การแก้สมการอย่างง่ายอีกวิธี คือ **การย้ายข้าง (นิยมใช้วิธีนี้)** โดยย้ายตัวเลขที่อยู่ฝั่งเดียวกับตัวแปรไปยังอีกฝั่ง และเปลี่ยนเครื่องหมายของตัวเลขนั้น ดังนี้

- ถ้าเลขนั้นบวกอยู่ ให้ย้ายไปลบอีกฝั่ง
- ถ้าเลขนั้นคูณอยู่ ให้ย้ายไปหารอีกฝั่ง
- ถ้าเลขนั้นลบอยู่ ให้ย้ายไปบวกอีกฝั่ง
- ถ้าเลขนั้นหารอยู่ ให้ย้ายไปคูณอีกฝั่ง

การแก้สมการที่มีตัวแปรหลายตำแหน่ง

- ★ ถ้าตัวแปรมีอยู่ทั้งสองข้างของสมการ ให้ย้ายตัวแปรมาอยู่ข้างเดียวกัน โดยย้ายตัวแปรที่มีค่าน้อยกว่ามาอยู่ข้างเดียวกับตัวแปรที่มีค่ามากกว่า

ตัวอย่าง $7Q = 63 - 2Q$

$$7Q + 2Q = 63$$

- ★ ถ้าตัวแปรบวกหรือลบกันอยู่ ให้ยุบตัวแปรก่อน

ตัวอย่าง $54L - 36L = 108$

ยุบเป็น $18L = 108$

นำ $54 - 36 = 18$

ตัวอย่าง หาคำตอบของสมการ $\frac{(12X + 6X)}{12} + 312 = 336$

$$\frac{(12X + 6X)}{12} + 312 = 336 ; \frac{18X}{12} + 312 = 336$$

$$\frac{18X}{12} = 336 - 312 ; \frac{18X}{12} = 24$$

$$18X = 24 \times 12 ; 18X = 288$$

$$X = \frac{288}{18} = 16$$

ดังนั้น คำตอบของสมการ คือ 16 จัดหน้าเอกาทศรถนี้ไว้ข้างๆ วิธีคิด

ตรวจคำตอบ แทน X ด้วย 16 จะได้

$$\frac{(12(16) + 6(16))}{12} + 312 = 336$$

$$\frac{288}{12} + 312 = 336$$

$$24 + 312 = 336$$

$$336 = 336 \quad \text{สมการเป็นจริง}$$

ตัวอย่างข้อสอบ

1. กระเป๋าทรงสี่เหลี่ยมมุมฉากที่มีความกว้าง ความยาว และความสูง เป็นจำนวนนับที่เรียงต่อกัน หากทราบว่ากระเป๋านี้มีปริมาตร 1,716 ลูกบาศก์หน่วย จงหาผลรวมของความกว้าง ความยาว และความสูงของกระเป๋านี้

ก. 30

ข. 36

ค. 38

ง. 40

เฉลย

1. ตอบ ข.

วิธีคิด ปริมาตรของทรงสี่เหลี่ยมมุมฉาก 1,716 ลูกบาศก์หน่วย

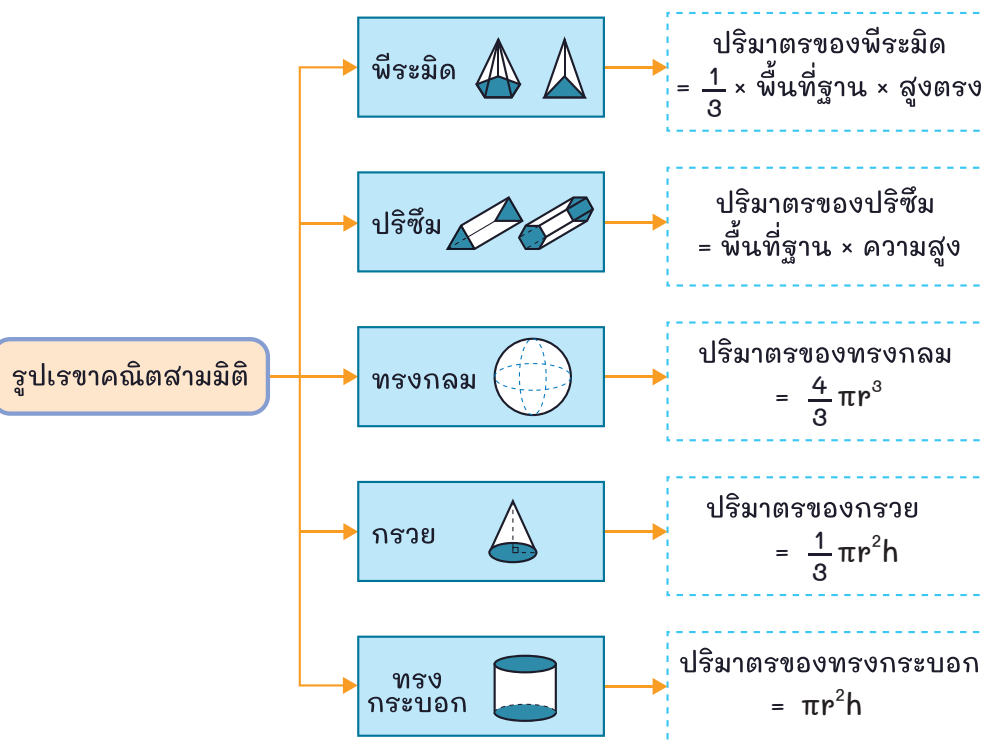
$$\text{ปริมาตร} = 1,716 = 2 \times 2 \times 3 \times 11 \times 13 = 12 \times 11 \times 13$$

ดังนั้น ผลรวมของความกว้าง ความยาว และความสูงของกระเป๋านี้

$$\text{คือ } 11 + 12 + 13 = 36$$

สรุป : สูตรปริมาตรรูปเรขาคณิตสามมิติ

โจทย์ปัญหาการซื้อขายที่ต้องการทราบว่า ได้กำไรหรือขาดทุนร้อยละเท่าไร

สูตรการแก้โจทย์ที่หา
% กำไร หรือ % ขาดทุน

$$\% \text{ กำไร} = \frac{\text{กำไร}}{\text{ต้นทุน}} \times 100$$

$$\% \text{ ขาดทุน} = \frac{\text{ขาดทุน}}{\text{ต้นทุน}} \times 100$$

ตัวอย่าง

หน่วยซื้อทองในราคา 17,250 บาท นำไปขายในราคา 20,355 บาท หน่วยขายทองได้กำไรกี่เปอร์เซ็นต์

โจทย์กำหนด : หน่วยซื้อทองในราคา 17,250 บาท นำไปขายในราคา 20,355 บาท

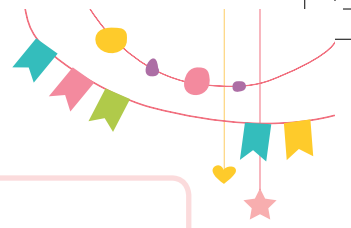
โจทย์ถาม : หน่วยขายทองได้กำไรกี่เปอร์เซ็นต์

ตีความ : หน่วยขายทองได้กำไร $20,355 - 17,250 = 3,105$ บาท

หาคำตอบ :

$$\begin{aligned} \% \text{ กำไร} &= \frac{\text{กำไร}}{\text{ต้นทุน}} \times 100 \\ &= \frac{3,105}{17,250} \times 100 \\ &= 18\% \end{aligned}$$

ดังนั้น หน่วยขายทองได้กำไร 18 เปอร์เซ็นต์

ตัวอย่างข้อสอบ

- ซื้อเสื้อผ้า 5 ตัว ราคาตัวละ 200 บาท ขายได้กำไร 30% จำนวน 3 ตัว ที่เหลือขายได้กำไร 40% อยากทราบว่าได้กำไรทั้งหมดกี่บาท
ก. 540 บาท ข. 440 บาท ค. 340 บาท ง. 240 บาท
- จากโจทย์ข้อ 1 อยากทราบว่ากำไรที่ได้ คิดเป็นกี่เปอร์เซ็นต์ของต้นทุนที่ซื้อมา
ก. 54% ข. 44% ค. 34% ง. 24%

เฉลย

1. ตอบ ค.

วิธีคิด

1. หาราคาขายเสื้อ 3 ตัวที่ได้กำไร 30%

ราคาซื้อตัวละ 200 บาท ขายได้กำไร 30%

$$\text{ราคาขาย} = \frac{200 \times 130}{100} = 260 \text{ บาท}$$

ขายไป 3 ตัว รวมเป็นเงิน $260 \times 3 = 780$ บาท

2. หาราคาขายเสื้อ 2 ตัวที่ได้กำไร 40%

ราคาซื้อตัวละ 200 บาท ขายได้กำไร 40%

$$\text{ราคาขาย} = \frac{200 \times 140}{100} = 280 \text{ บาท}$$

ขายไป 2 ตัว รวมเป็นเงิน $280 \times 2 = 560$ บาท

3. รวมเงินที่ขายได้ทั้งหมด $780 + 560 = 1,340$ บาท

4. หากำไร = เงินที่ขายได้ - เงินที่ซื้อ = $1,340 - (5 \times 200) = 340$ บาท

ตอบ

340 บาท

2. ตอบ ค.

วิธีคิด

ทุน 1,000 บาท กำไร 340 บาท

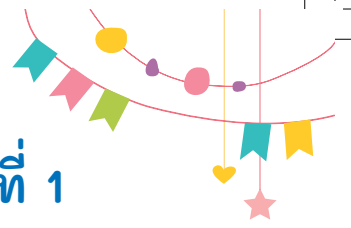
$$\text{ทุน } 100\% \text{ กำไร } \frac{340 \times 100}{1,000} = 34\%$$

ตอบ

34%

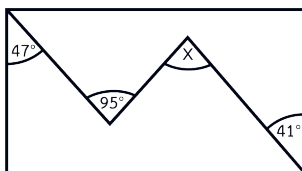

แนวข้อสอบเข้าระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

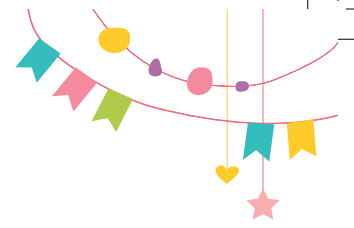
คำชี้แจง จงทำเครื่องหมาย X เลือกคำตอบที่ถูกต้อง

- ข้อใดต่อไปนี้เป็นจำนวนเต็ม
ก. 0.5 ไม่ใช่จำนวนเต็ม
ข. 0 เป็นจำนวนเต็มบวก
ค. -5 จำนวนเต็ม
ง. 1 เป็นจำนวนเต็มบวก
- $9 + 9 \div 9 + 9 \times 9 - 9$ ได้ผลลัพธ์เท่ากับเท่าไร
ก. 90
ข. 81
ค. 82
ง. 9
- จากสถานีขนส่ง มีรถโดยสารไปตลาดสดออกทุก 25 นาที รถโดยสารไปโรงพยาบาลออกทุก 40 นาที ถ้ารถโดยสารทั้งสองเส้นทางออกพร้อมกันเวลา 6.00 น. เวลาที่รถโดยสารทั้งสองเส้นทางจะออกจากสถานีขนส่งพร้อมกันในครั้งถัดไปคือเวลาใด
ก. 8.00 น.
ข. 8.45 น.
ค. 9.00 น.
ง. 9.20 น.
- จงหาตัวเลขที่มากที่สุดที่หาร 4,329 และ 5,542 แล้วเหลือเศษ 4, 6 ตามลำดับ
ก. 139
ข. 173
ค. 154
ง. 225
- ผลลัพธ์ของจำนวนในข้อใดมีค่าน้อยที่สุด
ก. $\frac{1}{4} + \frac{1}{5}$
ข. $\frac{12}{13} - \frac{1}{2}$
ค. $\frac{6}{7} \times \frac{1}{2}$
ง. $\frac{8}{6} \div \frac{10}{3}$
- โรงเรียนแห่งหนึ่งมีนักเรียนชั้นอนุบาล $\frac{2}{10}$ คนของนักเรียนทั้งหมด ชั้นประถมต้น $\frac{5}{20}$ คนของนักเรียนทั้งหมด ชั้นประถมปลาย $\frac{1}{5}$ คนของนักเรียนทั้งหมด และชั้นมัธยม 280 คน นักเรียนชั้นประถมต้นและประถมปลายมีจำนวนกี่คน
ก. 120 คน
ข. 240 คน
ค. 360 คน
ง. 480 คน
- ขนาดของมุม x เท่ากับข้อใด

- ก. 88° ข. 90° ค. 91° ง. 89°

เฉลย

ข้อ	คำตอบ	วิธีคิด
1.	ข	เพราะ 0 เป็นจำนวนเต็มคู่ศูนย์
2.	ค	
3.	ง	วิธีคิด หา ค.ร.น. ของ 25 และ 40 ค.ร.น. ของ 25 และ 40 คือ $5 \times 5 \times 8 = 200$ อีก 200 นาที รถโดยสารทั้งสองเส้นทางจะออกจากสถานีพร้อมกัน จะเห็นว่า 200 นาที = 3 ชั่วโมง 20 นาที ออกรถเที่ยวแรกพร้อมกันเวลา 6.00 น. อีก 3 ชั่วโมง 20 นาที จะตรงกับเวลา 9.20 น.
4.	ข	วิธีคิด การหาว่าตัวเลขใดที่หารเลขทั้ง 2 ตัว แล้วเหลือเศษ 4, 6 สามารถหาตัวเลขดังกล่าวโดยหา ห.ร.ม. ของ $(4,329 - 4 = 4,325)$ และ $(5,542 - 6 = 5,536)$ หา ห.ร.ม. ของ 4,325, 5,536 โดยการหาตัวประกอบตัวประกอบของ 4,325 คือ 1, 5, 25, 173, 865, 4,325 ตัวประกอบของ 5,536 คือ 1, 2, 4, 8, 16, 32, 173, 346, 692, 1,384, 2,768, 5,536 ตัวหารร่วมมากที่สุดของตัวเลขสองตัวนี้ คือ 173 $4,329 \div 173 = 25$ เหลือเศษ 4 และ $5,542 \div 173 = 32$ เหลือเศษ 6
5.	ง	วิธีคิด $\frac{1}{4} + \frac{1}{5} = \frac{9}{20} = 0.45$ $\frac{12}{13} - \frac{1}{2} = \frac{11}{26} = 0.42$ $\frac{6}{7} \times \frac{1}{2} = \frac{6}{14} = 0.43$ $\frac{8}{6} \div \frac{10}{3} = \frac{8}{6} \times \frac{3}{10} = \frac{24}{60} = 0.40$ ตัวเลือก ง มีค่าน้อยที่สุด